

یکشنبه 25 اسفند 1392 - 08:15

سایه سنگین جنگ بر فراز اوکراین

با تاکید مسکو بر حمایت از برگزاری همه‌پرسی الحاق کریمه، غرب بر شدت تهدیدها به شکل «جدی بودن تنبیه‌ها» افزود.

با آغاز همه‌پرسی جنجالی کریمه شکل گرفت

سایه سنگین جنگ بر فراز اوکراین

با تاکید مسکو بر حمایت از برگزاری همه‌پرسی الحاق کریمه، غرب بر شدت تهدیدها به شکل «جدی بودن تنبیه‌ها» افزود.

طبق اعلام قبلی، امروز همه‌پرسی حساس الحاق کریمه به خاک روسیه برگزار می‌شود. همه‌پرسی که غربی‌ها برگزار شدن آن را «خط قرمز» اقدامات «جدی» تنبیهی خود علیه روسیه معرفی کرده‌اند. غرب برای نشان دادن جدیت خود، همزمان با مذاکرات طولانی و فشرده با متحدین خود، ساعت‌ها با رهبران روسیه نیز به گفت‌وگو نشسته است. آخرین دور این گفت‌وگوها که همه امیدها به آن بود، مربوط به مذاکرات 6 ساعته وزرای خارجه آمریکا و روسیه در لندن بود که آن هم روز جمعه بدون نتیجه پایان یافت.

استقرار ده‌ها هواپیمای جنگنده، کشتی جنگی و تجهیزات نظامی در کشورها و آب‌های نزدیک «اوکراین» به دلیل برگزاری همین همه‌پرسی امروز است. تاکید چند باره روس‌ها به حمایت از این همه‌پرسی و در مقابل، تاکید چند باره غربی‌ها به مقابله جدی با برگزاری این همه‌پرسی، شبه جزیره استراتژیک «کریمه» را آبستن تحولات جدی کرده است. چهار کشور لهستان، مجارستان، جمهوری چک و اسلواکی که زمانی عضو پیمان ورشو بوده و چند سالی است به عضویت «ناتو» در آمده‌اند، با جدی شدن تنش‌ها در کشور همسایه‌شان اوکراین، دیروز یک «پیمان نظامی مشترک» امضا کردند. به گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری «روماندی نیوز» این پیمان با هدف «هماهنگ کردن همکاری‌های دفاعی و ایجاد یک یگان نظامی مشترک در درون پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) و اتحادیه اروپا امضا شده تا در صورت لزوم بتواند به بحران اوکراین واکنش نشان دهد».

«جان کری» که تلاش‌هایش برای مجاب کردن مسکو را بر باد رفته می‌بیند، پس از بی‌نتیجه بودن آخرین تلاشش در لندن، روسیه را بار دیگر به تحریم و تنبیه بیشتر تهدید کرد. روسیه نیز اعلام کرده در این صورت، قطع همکاری‌ها برای انهدام تسلیحات شیمیایی سوریه، یکی از واکنش‌های مسکو خواهد بود.

دبیرکل ناتو نیز گفت: اطلاعاتی به دست آورده که نشان می‌دهد روسیه بدون توجه به هشدارها و درخواست‌های غرب روز جمعه نیرو و سلاح‌های بیشتری به شبه جزیره کریمه ارسال کرده است. وی برگزاری همه‌پرسی الحاق کریمه را نیز «نقض مستقیم قوانین بین‌المللی» خواند. «آندرس فوگ راسموسن» این اظهارات را در قالب یک بیانیه و پس از شرکت در نشستی در مقر ناتو و با حضور 50 کشور از جمله سفرای روسیه و اوکراین صادر کرد.

«جی کارنی»، سخنگوی کاخ سفید اما «بی‌توجهی مسکو» به نگرانی‌های غرب برای حل مسالمت‌آمیز بحران اوکراین را «تاسف‌بار» خواند و در عین حال گفت، اگر این همه‌پرسی برگزار شود، واکنش آمریکا «فوری» خواهد بود.

پارلمان اروپا اما، روز پنجشنبه قطعنامه ضد روسی را به تصویب رساند که این اقدام با واکنش تند مسکو مواجه شد. وزارت خارجه روسیه صدور این قطعنامه را «غیرقابل قبول» خواند و افزود این قطعنامه بر اساس ادعاهای کذب تهیه شده است. مسکو صدور چنین قطعنامه‌ای را «دلیل دیگری خواند بر این واقعیت که غرب از به کارگیری عقل سلیم برای حل بحران عاجز است».

لازم به یادآوری است، در قطعنامه پارلمان اروپا تاکید شده در صورت پیوستن کریمه به خاک روسیه تحریم‌ها علیه مسکو اعمال خواهد شد. این اقدامات شامل تحریم تسلیحاتی، محدودیت‌های روادید، توقف برخی توافقات مالی و تجاری و... خواهد بود.

عصر دیروز مسکو نیز قطعنامه شورای امنیت درباره دخالت روسیه در بحران اخیر اوکراین را غیر قانونی دانست و آن را وتو کرد. چین نیز به آن رأی ممتنع داد.

«آنگلا مرکل»، صدر اعظم آلمان نیز که طی روزهای گذشته به طور مرتب مسکو را تهدید به تحریم کرده، روز جمعه نیز طی یک سخنرانی در شهر «مونخ» بر جدیت برلین در تنبیه مسکو در صورت «ادامه تحرکات سیاسی مسکو» تأکید کرد. وی در عین حال گفت ترجیح می‌دهد کار به تنبیه و تحریم نرسد و مشکلات با گفت‌وگو حل و فصل شوند. اوباما، رئیس جمهور آمریکا هم پس از دیدار با نخست‌وزیر ایرلند تهدیدهای خود علیه مسکو را تکرار کرد.

در مقابل این تهدیدها، وزیر خارجه روسیه تصریح کرد، مسکو قصد حمله به اوکراین را ندارد اما به نتیجه همه‌پرسی در شبه جزیره کریمه احترام می‌گذارد. «سرگئی لاوروف» این را هم گفت که ترجیح می‌دهد منتظر واکنش‌های تحریمی غرب علیه کشور بماند و پس از آن نسبت به واکنش مناسب تصمیم‌گیری کند.

در همین حال، «نیکلاس برنز»، معاون سابق وزیر خارجه آمریکا به تحولات اوکراین واکنش نشان داد. به گفته «برنز»، «پوتین کریمه را گرفته چون قدرت این کار را دارد». وی در مقاله خود در «هافینگتن پست» همچنین از اختلافات آمریکا و اروپا در مواجهه با بحران اوکراین پرده برداشت. «برنز» گفت: «اروپا و آمریکا دچار تفرقه‌اند و من این مسئله را هفته گذشته شخصاً در هلند مشاهده کردم. اگر آمریکایی‌ها و کشورهای شرق اروپا خواستار تحریم‌های سختگیرانه‌تر علیه مسکو هستند، اصلاً معلوم نیست آلمانی‌ها، هلندی‌ها، ایرلندی‌ها و حتی انگلیسی‌ها با آن موافقت کنند. در نتیجه واکنش غرب مقابل پوتین ضعیف و نامسجم است.»

وی در نهایت نتیجه گرفت، پوتین کریمه را از آن خود خواهد کرد چون اروپا به گاز این کشور محتاج است! «ولادیمیر پوتین»، رئیس جمهور روسیه اما در جریان گفت‌وگو با دبیر کل سازمان ملل، اتهامات غرب در خصوص «غیر قانونی بودن همه‌پرسی کریمه» را رد کرد و گفت، این همه‌پرسی در وقت معین برگزار خواهد شد. به گزارش خبرگزاری «رویترز» «بان‌کی مون» پس از این گفت‌وگوی تلفنی به خبرنگاران گفت: شرایط در کریمه پس از این همه‌پرسی به شدت «متشنج و وخیم» خواهد شد و این مسئله در نهایت به ضرر تمامیت ارضی اوکراین تمام خواهد شد.

آغاز تنش‌ها

یک روز پس از ناآرامی‌های «دونتسک» که به دنبال درگیری‌های شدید بین هواداران و مخالفان برگزاری همه‌پرسی الحاق کریمه آغاز شد، خبر می‌رسد ساکنان شهر «خارکف» اوکراین نیز با یکدیگر به شدت درگیر شده‌اند.

به گزارش رسانه‌های اوکراینی، این درگیری‌ها عصر روز جمعه میان هواداران مسکو و یک گروه ناشناس به وقوع پیوست که در نهایت به کشته شدن دو تن منجر شد. در درگیری‌های روز پنجشنبه «دونتسک» نیز سه تن کشته و 50 تن مجروح شده بودند. آنطور که رسانه‌های اوکراینی نوشته‌اند، در این درگیری‌ها هواداران روسیه به ساختمان‌های دولتی «خارکف» که در شرق اوکراین قرار دارد، حمله‌ور شدند. روز جمعه اقلیت تاتارهای کریمه نیز در مخالفت با برگزاری این همه‌پرسی تظاهرات کردند.

تقریباً اکثر کارشناسان معتقدند این همه‌پرسی در صورت برگزاری به الحاق کریمه منجر خواهد شد. دلیل این امر نیز روس‌تبار بودن اکثریت جمعیت 5/2 میلیونی این شبه جزیره است. در همین حال هستند تحلیلگرانی که معتقدند «کریمه» پیش از این به تصرف روس‌ها درآمده و غربی‌ها نیز این مسئله را خوب می‌دانند اما برای حفاظ پرستیژ هم که شده، علیه مسکو رجزخوانی می‌کنند.

«رابرت گیتس»، وزیر دفاع سابق آمریکا یکی از این کارشناسان است که چندی پیش اعلام کرده تلاش برای ممانعت از الحاق کریمه به روسیه بی‌فایده است چرا که غرب برای این کار کمی دیر اقدام کرده است! سایر رویدادها

* نظرسنجی‌های صورت گرفته در آمریکا نشان می‌دهد 45 درصد مردم این کشور پوتین را «رهبری قدرتمند» می‌دانند. فقط 15 درصد مردم آمریکا این نظر را راجع به باراک اوباما دارند.

* وزارت دفاع آمریکا اعلام کرد، ناو هواپیمابر «یواس‌اس جرج بوش» همچنان در مدیترانه باقی خواهد ماند. بی‌بی‌سی در این باره نوشت، افزایش تنش‌ها بین روسیه و آمریکا بر سر اوکراین باعث شده وزارت دفاع آمریکا این ناو جنگی را به آبهای دریای سیاه گسیل دارد.

* وزارت دفاع آمریکا اعلام کرد، ناو هواپیمابر «یواس‌اس جرج بوش» همچنان در مدیترانه باقی خواهد ماند. بی‌بی‌سی در این باره نوشت، افزایش تنش‌ها بین روسیه و آمریکا بر سر اوکراین باعث شده وزارت دفاع آمریکا این ناو جنگی را به آبهای دریای سیاه گسیل دارد.